JETIR.ORG ISSN: 2349-5162 | ESTD Year : 2014 | Monthly Issue
JOURNAL OF EMERGING TECHNOLOGIES AND INNOVATIVE RESEARCH (JETIR)
An International Scholarly Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

'পদুম কুঁৱৰী' উপন্যাসত প্ৰতিফলিত প্ৰেম আৰু ত্যাগৰ চিত্ৰণ : এক বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন

পৰেশ দাস,গৱেষক ছাত্ৰ,কুমাৰ ভাস্কৰবৰ্মা সংস্কৃত আৰু পুৰাতন অধ্যয়ন বিশ্ববিদ্যালয়।

০.০ অৱতৰণিকা

০.১ বিষয়ৰ পৰিচয়

লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা অসমীয়া সাহিত্যকাশত এক নক্ষত্ৰস্বৰূপ। পোন্ধৰটা অধ্যায়ত সমাপ্ত ঘটা এখন ঐতিহাসিক প্ৰেমমূলক উপন্যাস 'পদুম কুঁৱৰী'। ঐতিহাসিক উপন্যাস কোৱাৰ মূলতে হ'ল আহোম স্বৰ্গদেউ গৌৰীনাথ সিংহৰ অনুৰোধ ক্ৰমে কেপ্টেইন ওৱেলচ চাহাব অসমলৈ আহি মোৱামৰীয়াহঁতক দমন কৰা আৰু সেই সূত্ৰে কামৰূপৰ শাসনভাৰ আহোমৰ হাতলৈ যোৱা কালৰ বৰ্ণনা। উপন্যাসখনৰ মূল উপজীব্য প্ৰেম। প্ৰেমৰ মাজেদি ত্যাগৰ চিত্ৰণ সুন্দৰ ৰূপত প্ৰতিফলিত হৈছে। গৱেষণা পত্ৰত তাকেই বিস্তাৰিত ৰূপত আলোচনা কৰা হৈছে।

০.১ অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য

'পদুম কুঁৱৰী' উপন্যাসত প্ৰেম আৰু ত্যাগৰ চিত্ৰণ কিদৰে প্ৰতিফলিত হৈছে আলোচনাৰ যোগেদি পোহৰলৈ আনিবলৈ প্ৰয়াস কৰাই এই গৱেষণা পত্ৰৰ মূল উদ্দেশ্য ।

০.২ অধ্যয়নৰ পৰিসৰ

মূল বিষয়ৰ লগত সংগতি থকা লেখকৰ পৰিচয়, উপন্যাসখনৰ কাহিনী আদিক পৰিসৰৰ ভিতৰত সামৰি আলোচনা কৰা হৈছে।

০.৩ অধ্যয়নৰ পদ্ধতি

গৱেষণা পত্ৰখন আলোচনা কৰোঁতে বিশ্লেষণাত্মক পদ্ধতি সহায় লোৱা হৈছে। ইতিহাসৰ দিশ টানি আনিবলৈ যত্ন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ঐতিহাসিক পদ্ধতিৰ সহায় লোৱা হৈছে।

১.০ লেখকৰ পৰিচয়

 हজোনাকীह কাকতৰ যোগেদি সাহিত্যত যুগান্ত অনাসকলৰ ভিতৰত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা সৰ্বাগ্ৰণী। ১৮৬৪ চনত লক্ষ্মী পূৰ্ণিমাৰ দিনা তেওঁৰ জন্ম হয়। দেউতাকৰ নাম দীননাথ বেজবৰুৱা আৰু মাকৰ নাম থানেশ্বৰী দেৱী। লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা অসমীয়া চুটিগল্পৰ জনক। বুঢ়ী আইৰ সাধুएককা দেউতা আৰু নাতি লहৰা ए জুনুকাए পদুম কুঁৱৰী एপদুমকলিएকদম কলিए চক্ৰধ্বজ সিংহ আদি অসমীয়া সাহিত্যলৈ তেওঁৰ উল্লেখযোগ্য অৱদান। ১৮৯১ চনত প্ৰজ্ঞাসুন্দৰী দেৱীৰ লগত বেজবৰুৱা বিবাহপাশত আৱদ্ধ হয়। ১৯৩৮ চনত ডিব্ৰুগড়ত ইহলীলা সম্বৰণ কৰে।

২प০০ পদুম কুঁৱৰী উপন্যাসৰ কাহিনী

পদুম কুঁৱৰী উপন্যাসখন এখন ঐতিহাসিক উপন্যাস। দন্দুৱাদ্ৰোহৰ ঘটনাৰে কাহিনীভাগ আৰম্ভ হৈছে। গৌৰীনাথ সিংহ আহোমসকলৰ এজন অন্যতন ৰজা। ১৭৮০ খ্ৰীষ্টাব্দত তেওঁ সিংহাসনত উঠে। এই গৌৰীনাথ সিংহৰ দিনতে মোৱামৰীয়াবিলাকে বিদ্ৰোহ ঘোষণা কৰিছিল। লগতে আহোম সেনাক যুদ্ধত হৰুৱাই অসমৰ চাৰিওফালে আশান্তিৰ বীজ ৰোপণ কৰিছিল। ইয়াৰ পাছতে গৌৰীনাথ সিংহই তিষ্ঠিব নোৱাৰি কেপ্টেইন ওৱেলচৰ সহায় বিচাৰে। ওৱেলচ অসমলৈ আহি মোৱামৰীয়া বিদ্ৰোহৰ দমন কৰে।

সেই সময়ত গুৱাহাটীত হৰদত্ত নামৰ এজন সম্ভ্ৰান্ত লোকে বাস কৰিছিল। হৰদত্তৰ এটি লहৰাए এজনী ছোৱালী আৰু এজন ভায়েক আছিল। ভায়েকৰ নাম আছিল বীৰদত্ত । এইজন হৰদত্তয়েই ভায়েকৰ লগ লাগি বদন বৰফুকনৰ পৰা কাপৰূপ ৰক্ষা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। কিন্তু সেই সময়তে ইংৰাজ সেনাই বিদ্ৰোহ দমন কৰি কৃষ্ণনাৰায়ণৰ সৈতে সন্ধি কৰাত হৰদত্ত আৰু বীৰদত্ত বিফল হয়। লগে লগে মহামন্ত্ৰী পূৰ্ণানন্দ বুঢ়াগোহাঁইয়ে কলীয়া ভোমোৰা ফুকনক কামৰূপৰ নতুন শাসনকৰ্তা পাতে। কিন্তু এই সময়তো কামৰূপ ৰাজ্যত নানা অন্যায়.অত্যাচাৰ হৈ আছিল। অত্যাচাৰৰপৰা কাপৰূপক উদ্ধাৰ কৰিবলৈ হৰদত্ত বীৰদত্তই কোচবিহাৰৰ মহাৰাজৰ সহযোগত যুদ্ধ আয়োজন কৰিছিল। কিন্তু এই কথা কলীয়া ভোমোৰা ফুকনে গম পায়। লগে লগে ছল আৰু প্ৰবঞ্চনাৰে নিষ্ঠুৰভাৱে দুয়োজনকে হত্যা কৰে।

উপন্যাসখনৰ কাহিনীৰ মাজত আছে হৰদত্তৰ জীয়েক পদুম আৰু তুলনীয়া পুতেক সূৰ্যকুমাৰৰ প্ৰেমৰ গাঁথা। লগত আছে কলীয়া ভোমোৰা ৰজাৰ জীয়েক ফুল আইদেউ। দুয়োগৰাকীয়ে সূৰ্যকুমাৰক ভাল পায়। যাৰ বাবে বিভিন্ন সময়ত সংঘাতৰ সন্মুখীন হৈছে। অৱশেষত মৃত্যুক আঁকোৱালি লहৱ লগীয়া হहল। সঁচা অৰ্থত প্ৰেমৰ মাজেদি ত্যাগৰ চিত্ৰখনি সুন্দৰকৈ উপন্যাসখনৰ মাজেদি বৰ্ণিত হৈছে।

২.০১ 'পদুম কুঁৱৰী' উপন্যাসত দেখা পোৱা প্ৰেম

हপদুম কুঁৱৰীह উপন্যাসত প্ৰতিফলিত হোৱা বিভিন্ন দিশৰ ভিতৰত প্ৰেমৰ দিশটো অন্যতম। ঔপন্যাসিক বেজবৰুৱাই পদুমए সূৰ্য আৰু ফুলৰ মাজেদি ফুটি উঠা প্ৰেমক অধিক গুৰুত্ব দিছে।

হৰদত্তৰ জীয়েক পদুম। পদুম নতুনকৈ উঠি অহা এগৰাকী ১৫ বছৰলৈ সোমোৱা গাভৰু। মাক দেউতাকৰ ভালপোৱা বাহিৰে পদুমে আন যে কিবা আছিল এই দুনীয়াত তাই সেই কথা কাহানিও ভাবিবলৈ জনা নাছিল। কিন্তু ১৪ বছৰ পাৰ হৈ ১৫ বছৰত ভৰি দিয়াৰ পাছত পদুমৰ হৃদয় কিবা এটা ভাৱত তোলপাৰ লাগিছে। এই যে তোলপাৰ লাগিছে এই ভাৱটোৰ মাজেৰেই ঔপন্যাসিকে প্ৰেমৰ চিত্ৰ একোখনি আঁকিবলৈ যত্ন কৰিছে।

আনহাতে সূৰ্যকুমাৰৰ মাজেদিও লেখকে প্ৰেমৰ চিত্ৰ অংকণ কৰিছে। সূৰ্যকুমাৰ এটা তুলনীয়া লहৰা। পাঁচ বছৰ বয়সতে হৰদত্তই নিজ গৃহলৈ আনি তাক তুলি তালি ডাঙৰ দীঘল কৰিছিল। সিয়ে তুলনীয়া লहৰা সেই কথা কাহিনীও অনুভৱ কৰিবলৈ সুবিধা দিয়া নাছিল। সহজ.সৰলएদেখাত ধুনীয়াएবগা আছিল। সি পদুমৰ লগত খেলা.ধূলাए খোৱা. বোৱা কৰিছিল। কিন্তু যৌৱনৰ প্ৰাকচক্ৰত পদুম আৰু সূৰ্যৰ সেই বন্ধুত্বए সেই আন্তৰিকতা এদিন প্ৰেমলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছিল। এনে পৰ্যায় পালেগৈ পদুম যहত সূৰ্যও তहত। পদুমৰ ইচ্ছা তেওঁ যেন চিৰকালৰ বাবে সূৰ্যৰ হাতত মন প্ৰাণ সমৰ্পণ কৰিব। কিন্তু পদুমৰ সেই ইচ্ছা আশাতে মৰহি গहল। কাৰণ কথাবোৰ দেউতাকে গম পাইছিল। যাৰ বাবে

নুশুনিব লগীয়া খবৰ আহিছিল পদুমলৈ। আকাশী সৰগ ভাগি পৰিছিল পদুমৰ মূৰত । যাৰ বাবে ইমান ব্যাকুল হৈছিলএ যাৰ কথা দিনে.ৰাতিয়ে ভাবিছিল তাই আনৰ কথা কেনেকৈ ভাবিব। কেনেকৈ মানি লহ্ব তাই। পদুমে সূৰ্যকুমাৰক প্ৰাণ ভৰি ভাল পায়। ইমানেই ভাল পায় সূৰ্য অবিহনে তাই জীয়াই যে থাকিব সেয়াও সন্দেহৰ বিষয়। এইখিনিতেই প্ৰেমৰ গভীৰতা কিমান উপন্যাসখনে এটি আভাস দিয়ে।

প্ৰেমৰ মাজৰে এখন হৃদয় স্পৰ্শী চিত্ৰ সুন্দৰকৈ অংকণ কৰিছে লেখকে। যি হৰদত্তই নিচেই সৰুৰেপৰা ডাঙৰ দীঘল কৰি ডেকা কৰিছিল সেই হৰদত্তই সূৰ্যকুমাৰক ঘৰৰ পৰা ওলাই যাবলৈ নিষ্ঠুৰভাৱে আজ্ঞা দিছে । কিন্তু সেয়া জানো সম্ভৱ। কিয়নো পদুমৰ দৰেই সিও তাইক প্ৰাণভৰি ভাল পায়। কেনেকৈ এৰি যায় বিদায় নজনোৱাকৈ। কিন্তু হৰদত্তৰ মানা আছে তাইৰ ওচৰলৈ সি যেন নাযায়। কিন্তু বাধা নাথাকিলেও সি বিদায় লহ্ব কেনেকৈ। সি জানে কোনো ৰাজকুমাৰে পদুমৰ সঁচা প্ৰলোভন নিয়াব নোৱাৰে। এইটো ঠিক তাই যে সূৰ্যকুমাৰক এৰি থাকিব নোৱাৰে। তাই সতীএ তাই মৰি যাব ইয়াৰ অবিহনে। পদুমেও জানো পাৰিব ঃ তৃতীয় অধ্যায়ত পদুমৰ সংলাপত এনেদৰে দিয়া হৈছে.ঁপদুম যদিও মই তোমাক এৰি যাবই লাগিবএতথাপি মোৰ এই শৰীৰ থাকে মানে মোৰ হৃদয় খাটোলাত তুমিয়েই দেৱীঁঁঁঁ।ঁ১

কলীয়া ভোমোৰাৰ জীয়েক ফুল। তাইও সূৰ্যৰ প্ৰেমত প্ৰথম দেখাতেই পৰিছিল। এই প্ৰেম আছিল নিভাঁজ সৰল। কিন্তু এই প্ৰেমেও প্ৰাপ্তি কৰিব নোৱাৰিলে। প্ৰতি মুহূৰ্ততে এই প্ৰেমত আছিল বাধা। যাৰ বাবে এটা সময়ত দুয়োৰে মাজত বিচ্ছেদ হ্ল। প্ৰাণৰ সূৰ্যকুমাৰ চিৰদিনলৈ নোহোৱা হ্ল। যাৰ ফলত ঐতিহাসিক হ্লেও এখন ট্ৰেজিক উপন্যাসলৈ ৰূপান্তৰিত হ্ল ঁপদুম কুঁৱৰীঁ।

সূৰ্যকুমাৰৰ জীৱনৰ মালিতা নুমোৱাৰ পাছতো ফুলে চুমা এটা খাই এইদৰে ব্যক্ত কৰিছিল.ঁপ্ৰাণময় ! জীয়াই থাকোঁতে মই তোমাক চুমা খাবলৈ আৰু সেৱা কৰিবলৈ নাপালোঁ। সেই দেখি মৰিলতেই হেঁপাহ পলুৱাই চুমা আৰু সেৱা কৰি লওঁ। তোমাৰ প্ৰেম পাবলৈ মই অভাগিনীৰ ভাগ্যত নাছিল।ঁ২

কায়িকভাৱে সফল নহ্লেও এই প্ৰেমক সফল প্ৰেম আখ্যা দিব পাৰি। প্ৰেমৰ গভীৰতাই যে মানৱীয় অৱদমিত আৱেদনকো জাগ্ৰত কৰি তুলিব পাৰে সেয়া সুন্দৰকৈ অংকণ কৰি দেখুৱালে। মুঠৰ ওপৰত ঐতিহাসিক ঘটনাৰে আৰম্ভ হোৱা ঁপদুম কুঁৱৰীঁ উপন্যাসখন চিৰস্থায়ী প্ৰেম আৰু কৰুণ ছবি এখনিৰে সমাপ্তি ঘটিছে।

২.২ 'পদুম কুঁৱৰী' উপন্যাসত প্ৰকাশিত ত্যাগৰ চিত্ৰ

উপন্যাসখনৰ মাজেদি প্ৰেম,ত্যাগ,আত্মবলিদানৰ ক্ষেত্ৰত বেজবৰুৱাই যথেষ্ট গুৰুত্ব দিছে। উপন্যাসখনত আৰম্ভণিৰপৰাই পৰিস্থিতিৰ দাসত পৰি প্ৰতিটো চৰিত্ৰই নিজৰ ভালপোৱা ত্যাগ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে। যি ত্যাগৰ আঁৰত লুকাই আছে অভিভাৱকৰ হিংসা, প্ৰতিশোধ পৰায়ণতা আৰু বাধা। সূৰ্যকুমাৰ আৰু পদুম আত্ম বলিদানৰ সন্মুখীন হৈ চিৰদিনৰ বাবে আঁতৰি গৈছে। অন্যহাতে জীয়াই থকা ফুলো ত্যাগৰ বলি হ'ব লগা হৈছে । চকুৰ আগতে প্ৰাণভৰি ভালপোৱা সূৰ্যকুমাৰ ফুলৰপৰা হেৰাই গৈছে, পদুমক এৰি যাব লগীয়া হৈছে। সময়ৰ সোঁতত পদুমৰ পিতৃ-মাতৃ হেৰাই গৈছে। প্ৰথম প্ৰেমত পৰি সূৰ্যকুমাৰে সেই প্ৰেম হেৰুৱাব লগীয়া হ'ল। মুঠৰ ওপৰত প্ৰেমৰ পাছতে উপন্যাসখনৰ আন এক গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ হ'ল ত্যাগ। সামগ্ৰিকভাৱে ক'বলৈ গ'লে -"প্ৰেম,হিংসা,ত্যাগ আৰু আত্মবলিদানৰ অনুপম গাঁথা এই পদুম কুঁৱৰী উপন্যাস।

৩.০ উপসংহাৰ

লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা প্ৰথম আৰু একমাত্ৰ উপন্যাস হিচাপে তেওঁৰ অনুপম সৃষ্টি বুলি কহ্ব পাৰি। প্ৰেমৰ সংলাপএ কাহিনী বিস্তাৰএ নিভাঁজ শব্দই উপন্যাসখনক উজ্জীৱিত কৰি তুলিছে। আনহাতে উপন্যাসখনৰ অধ্যয়নে নতুন দুই এটি দিশৰো উন্মোচন কৰিলে.

১ঃযদিও এইখন উপন্যাস তথাপি ভাষাএসংলাপৰ ক্ষেত্ৰত কোনো মুহূৰ্তত নাটকীয় ৰূপ লৈছে বুলিব পাৰি।

২ঃ কাহিনী ফালৰপৰা প্ৰথম ঐতিহাসিক উপন্যাস ঁপদুম কুঁৱৰীঁ।

৩ঃমৃত্যুৰ পাছতো জীৱিতজনৰ বাবে মানৱীয় প্ৰেম নিঃশেষ নহয় সেয়াই বুজাই দিলে।

সামগ্ৰিকভাৱে কʼবলৈ গʼলে ঐতিহাসিক উপন্যাস হিচাপেই হওকএ প্ৰেমৰ উপন্যাস হিচাপেই হওক এখন সাৰ্থক উপন্যাস।

প্ৰসংগসূত্ৰ

১ঃ বৰঠাকুৰএ সত্যকামএ ভট্টাচাৰ্য, অজয় কুমাৰ : বেজবৰুৱা সমগ্ৰ,পৃ-১৬

২ঃ ঐ, পৃষ্ঠা-৪৯

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী

১/কটকী,ডঃ প্ৰফুল্ল : সাহিত্যৰথী, জ্যোতি প্ৰকাশন,যশোৱন্ত পথ, পাণবজাৰ,গুৱাহাটী,প্ৰথম প্ৰকাশ-২০০৬,তৃতীয় প্ৰকাশ-২০১৩

২/বৰাএ ভাস্কৰজিৎএ নাথএ জীৱ ঃ অসমীয়া গদ্য সাহিত্যৰ পৰিচয়এদত্ত প্ৰকাশনএলখিমপুৰ.২০১৩

২/বৰঠাকুৰ, ডঃ সত্যকামএ ভট্টচাৰ্যএঅজয় কুমাৰ ঃ বেজবৰুৱা সমগ্ৰ;তৃতীয় খণ্ডএপ্ৰেমানন্দ ন্যাসএবালিগাঁওএ যোৰহাট.২০১৫

৪ঃশৰ্মাএ সত্যেন্দ্ৰনাথ ঃ অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্তএ সৌমাৰ প্ৰকাশএ গুৱাহাটী.৮এদশম সংস্কৰণএ পুনৰ মুদ্ৰণএ ২০১১জুন